

Gorzów Wlkp., 27 lutego 2019r.

PS-VIII.431.18.2018.MDzi

Pani
Beata Wykrzykacz
Dyrektor
Centrum Opieki nad Dzieckiem i Rodziną
ul. Kazimierza Wielkiego 44
w Gorzowie Wlkp.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017r., poz. 697 ze zm., Dz.U. z 2018r., poz. 998 ze zm.); rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015r., poz.1477) - zespół kontrolny w składzie:

1. Magdalena Dziadas - Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadający upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 292-1/2018 z dnia 29 listopada 2018r. – przewodniczący Zespołu kontrolnego;
2. Sylwia Czujko - Bury – Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 292-2/2018 z dnia 29 listopada 2018r. – członek Zespołu kontrolnego;

przeprowadził w dniu 13 grudnia 2018r. kontrolę problemową w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 2 w Gorzowie Wlkp. przy ul. Kazimierza Wielkiego 42a w Gorzowie Wlkp. typu socjalizacyjnego, posiadającej miejsc 14, z siedzibą w Gorzowie Wlkp. ul. Kazimierza Wielkiego 42a.

Przedmiotem kontroli był standard świadczonych usług, zgodnie z § 18 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej z dnia 22 grudnia 2011r. (Dz. U. z 2011 r. Nr 292, poz. 1720).

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia 2017r. do dnia kontroli. Przed przystąpieniem do kontroli Zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli. Dokonano wpisu do książki kontroli.

Kontrolę przeprowadzono w obecności p. Wiesława Ręka z-ca Dyrektora Centrum Opieki nad Dzieckiem i Rodziną w Gorzowie Wlkp. oraz Kierownika Placówki Opiekuńczo - Wychowawczej Nr 2 przy ul. Kazimierza Wielkiego 42a w Gorzowie Wlkp. p. Małgorzatą Kuscek.

Szczegółowej analizie poddano zagadnienia dotyczące:

- zapewnienia dzieciom dostępu do usług, wskazanych w § 18 ust. 1 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
- standardów bytowych, określone w § 18 ust. 3 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Informacje o jednostce kontrolowanej

Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza nr 2 w Gorzowie Wlkp. przy ul. Kazimierza Wielkiego 42a uzyskała zezwolenie na prowadzenie placówki opiekuńczo - wychowawczej typu socjalizacyjnego dla 14 dzieci o nazwie: Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 2 ul. Kazimierza Wielkiego 42a 66-400 Gorzów Wlkp. (decyzja Wojewody Lubuskiego z dnia 21.02.2014r., znak: PS-VIII.9423.2.2014.AKra - zezwolenie zostało wydane na czas nieokreślony). Placówka powstała w wyniku przekształcenia Ośrodka Wsparcia Rodziny w Gorzowie Wlkp., na podstawie Uchwały Nr LII/595/2013 Rady Miasta Gorzowa Wlkp. z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie przekształcenia Ośrodka Wsparcia Rodziny w Gorzowie Wlkp.; w § 1 ust. 3 zapisano cyt:” z dniem 01 stycznia 2014r. przekształca się Ośrodek Wsparcia Rodziny w Gorzowie Wlkp. w następujące jednostki budżetowe, nie posiadające osobowości prawnej tj.: Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza nr 2, typu socjalizacyjnego, z ilością miejsc 14, z siedzibą w Gorzowie Wlkp. ul. Kazimierza Wielkiego 42a. Na dzień kontroli w placówce przebywało 11 wychowanków, (* *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U.2019.1429 t.j. z dnia 2019.07.31).*

Akta kontroli:157-166

Podczas czynności kontrolnych, zgodnie z art. 197a ust 1 pkt 1 cytowanej ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz na mocy wydanych upoważnień do przeprowadzenia kontroli, członkowie zespołu kontrolnego przeanalizowali: dokumentację losowo wybranych 6 wychowanków (A, B, C, D, E, F) oraz ewidencję dzieci przebywających w placówce, przyjęto wyjaśnienia zastępcy dyrektora Centrum Opieki nad Dzieckiem i Rodziną p. Wiesława Ręki oraz Kierownika Placówki Opiekuńczo - Wychowawczej Nr 2 p. Małgorzaty Kuscek. W ramach czynności kontrolnych dokonano

również oględzin obiektu placówki, z których sporządzono protokół z dnia 13.12.2018r. oraz przeprowadzono indywidualne rozmowy z 6 wychowankami. Pobrano kserokopię regulaminu wychowanka oraz regulamin przyznawania kieszonkowego w placówce.

Ocena skontrolowanej działalności

1. Zatrudnienie w placówce i kwalifikacje osób sprawujących opiekę

W placówce Nr 2 zatrudnionych jest 4 wychowawców (* *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U.2019.1429 t.j. z dnia 2019.07.31)*). W toku kontroli przeanalizowano kwalifikacje wychowawców zatrudnionych w placówce nr 2 oraz specjalistów, tj. psychologa, pedagoga i pracownika socjalnego. Z akt osobowych wynika, że zarówno wychowawcy jak i specjaliści, posiadają wymagane kwalifikacje niezbędne przy pracy z dziećmi w placówce opiekuńczo-wychowawczej, zgodnie z przepisami prawa. Pracownik socjalny posiada ukończone studia licencjackie na kierunku pedagogika w zakresie pracy socjalnej. Pedagog posiada ukończone studia magisterskie na kierunku pedagogika w zakresie specjalności pedagogika ogólna. Z przedłożonego zaświadczenia Dyrektor Centrum znak: COnDiR. DK.223.1.2018 z dnia 19.12.2018r. wynika, że cyt: (* *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U.2019.1429 t.j. z dnia 2019.07.31)*).

W toku kontroli ustalono, że wszyscy pracownicy, których akta były analizowane podczas kontroli posiadają wymagane kwalifikacje zgodnie z przepisami.

Akta kontroli: 37-38; 51-68;183-231;

2. Zapewnienie dzieciom dostępu do usług, określonych w § 18 ust. 1 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej

a) zapewnienie wyżywienia dostosowanego do potrzeb oraz dostęp do produktów żywnościowych

Celem uzyskania informacji w zakresie zapewniania wychowankom wyżywienia dostosowanego do ich potrzeb oraz dostępu do produktów żywnościowych, przyjęto w dniu kontroli ustne oświadczenie kierownika placówki Nr 2 oraz przeprowadzono wywiad kwestionariuszowy z dziećmi. Według oświadczenia kierownika placówki Nr 2, placówka zapewnia wychowankom wyżywienie dostosowane do ich potrzeb rozwojowych i stanu zdrowia, a posiłki są przygotowywane regularnie i w sposób urozmaicony. Dzieci standardowo mają zapewnione pięć posiłków dziennie. Podczas pobytu dzieci w szkole kucharka lub wychowawca przygotowuje posiłki, a w czasie kiedy dzieci są obecne w placówce posiłki przygotowywane są wspólnie - dzieci chętnie pomagają ucząc się przy tym samodzielności. Istotne jest, że wychowankowie mają w każdej chwili dostęp do

kuchni i produktów spożywczych np. owoce, napoje, słodycze. Zakupy najczęściej robi wychowawca, który ma w danym dniu dyżur - wychowawcy (pobiera zaliczkę i z kierownicą wspólnie udaje się na zakupy). W placówce zatrudniona jest kucharka, która pracuje od 7.30 do 15.30 i codziennie przygotowuje posiłki dla wychowanków gdy dzieci są w szkole. Z rozmowy z dziećmi (kwestionariusz wywiadu rozmowy) wynika, że ilość i jakość posiłków jest wystarczająca. Dzieci w rozmowie podały, że mogą w każdej chwili samodzielnie korzystać z aneksu kuchennego w celu przygotowania porannego śniadania, szykują sobie kanapki do szkoły czy też spożywać drobne przekąski, owoce oraz dowolną ilość napojów w ramach indywidualnych potrzeb. Wychowankowie podają, że jeśli któreś z dzieci chce dokładkę to może sobie dołożyć porcji ale zwykle ilość jest wystarczająca do potrzeb dzieci.

W powyższym zakresie nie stwierdzono uchybień.

Akta kontroli:35-36; 51-68;

b) Dostęp do opieki zdrowotnej

Z uzyskanych podczas kontroli wyjaśnień Kierownika placówki Nr 2 wynika, że wszyscy wychowankowie mają zapewniony stały dostęp do opieki zdrowotnej i przynależą do Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „Zdrowa Rodzina” - przychodnia specjalistyczna ul. Mieszka I 42 w Gorzowie Wlkp. - (* Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U.2019.1429 t.j. z dnia 2019.07.31).Z dalszych wyjaśnień kierownika placówki Nr 2 wynika, że pozostałe dzieci mają zapewnioną opiekę specjalistyczną doraźnie w razie potrzeby, m.in.: stomatolog, okulista, chirurg itp. Wychowankowie w rozmowie z kontrolującymi (wywiad kwestionariuszowy) potwierdziły powyższe informacje.

W powyższym zakresie nie stwierdzono uchybień.

Akta kontroli:33-34; 51-68;

c) zaopatrzenie w produkty lecznicze

Z uzyskanych dokumentów wynika, że w placówce Nr 2 w razie konieczności podają dzieciom odpowiednio przepisane przez specjalistów lekarstwa, bądź też w przypadkach doraźnych np. podawanie leków na ból głowy itp. Z wyjaśnień kierownika placówki Nr 2 wynika, że jedno z analizowanych podczas kontroli dziecko (A) przyjmuje regularnie przepisane leki przez specjalistę psychiatrę. Z uzyskanych dokumentów wynika, że na dzień kontroli żadne z analizowanych dzieci nie ma potrzeby zaopatrzenia w środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego.

W powyższym zakresie nie stwierdzono uchybień.

Akta kontroli:33-34; 51-68;

d) Dostęp do nauki, zajęć wychowawczych i terapeutycznych

Z protokołu wyjaśnień ustnych kierownika placówki Nr 2 z dnia przeprowadzania czynności kontrolnych wynika, że wszyscy wychowankowie realizują obowiązek szkolny, z czego wychowankowie, których dokumentację skontrolowano: (* *Wylączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U.2019.1429 t.j. z dnia 2019.07.31)*). Kierownik placówki Nr 2 wyjaśniła, że wszystkie analizowane dzieci mają stały i regularny kontakt z psychologiem i pedagogiem w placówce w razie potrzeb. Ponadto jedna wychowanka (* *Wylączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U.2019.1429 t.j. z dnia 2019.07.31)*).

W powyższym zakresie nie stwierdzono uchybień.

Akta kontroli:41-42

e) Wyposażenie w odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku

Z ustnych wyjaśnień Kierownika kontrolowanej placówki wynika, że wychowankowie są wyposażeni w odzież, obuwie, bieliznę i inne niezbędne przedmioty użytku osobistego, stosownie do ich wieku i indywidualnych potrzeb, gry i zabawki odpowiednie do wieku rozwojowego, środki higieny osobistej adekwatnie do potrzeb wychowanka (we wszystkie te wymienione przedmioty i środki dzieci są zaopatrywane regularnie co miesiąc). Zakupy takie jak np. odzież są zakupowane są wspólnie dzieckiem by miało prawo wyboru zgodnie ze swoimi upodobaniami koloru itp. Najstarsi wychowankowie zakupów dokonują samodzielnie. Na wydatki związane z potrzebami dzieci wychowankowie mają wyznaczoną kwotę ok. 70 zł miesięcznie. Wychowankowie w razie przekroczenia wyznaczonego limitu mogą z kieszonkowego dopłacać do zakupu. Kontrolujący w rozmowie z 6 wychowankami (wywiad kwestionariuszowy) potwierdzili, że są zaopatrzeni w odpowiednią odzież, obuwie, bieliznę, kosmetyki. (* *Wylączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U.2019.1429 t.j. z dnia 2019.07.31)*).

W powyższym zakresie nie stwierdzono uchybień.

Akta kontroli:39-40; 51-68

f) wyposażenie w podręczniki, pomoce i przybory szkolne

Zgodnie z ustnymi wyjaśnieniami kierownika kontrolowanej placówki Nr 2 wynika, że dzieci przebywające w placówce posiadają szkolne wyposażenie tj. podręczniki, pomoce i niezbędne przybory szkolne w ramach potrzeb. (* *Wylączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U.2019.1429 t.j. z dnia 2019.07.31)*).

Ponadto dzieci mogą korzystać w świetlicy z komputera wraz z dostępem do sieci internetowej w ramach potrzeb i za zgodą opiekuna. Wychowankowie w rozmowie z kontrolującymi (wywiad kwestionariuszowy) udzielili informacji, że opiekunowie spełniają ich oczekiwania odnośnie wyposażenia w podręczniki, pomoce i przybory szkole. Potwierdzili, że mają dostęp do komputera wg swoich potrzeb za zgodą opiekuna. Wychowankowie nie zgłaszają potrzeby zmiany formy korzystania z komputera i dostępu do internetu.

W powyższym zakresie nie stwierdzono uchybień.

Akta kontroli:43-44; 51-68

g) zapewnienie kwoty pieniężnej do własnego dysponowania

W toku kontroli ustalono, że kwestia przyznawania kwoty pieniężnej do własnego dysponowania, o której mowa w § 18 ust. 8 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej jest uregulowana w regulaminie przyznawania kieszonkowego w Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej Nr 2 w Gorzowie Wlkp. (zgodnie z Zarządzeniem Nr 13/2017r. Dyrektora Centrum Opieki nad Dzieckiem i Rodziną w Gorzowie Wlkp. z dnia 31 sierpnia 2017r.). Z wyjaśnień kierownika placówki Nr 2 wynika, że dzieci mają wypłacane kieszonkowe w kwocie od 10 zł do max. 80 zł, z możliwością zmniejszenia tych kwot w przypadku np. kary do 10 zł. W przypadku starszych dzieci jest wyznaczona większa kwota tj. 40 zł - w przypadku kary także zmniejszenie do kwoty 10 zł. Kierownik poinformowała, że swoje kieszonkowe dzieci wydają najczęściej na słodycze. Zgodnie z przepisami, wysokość kwoty pieniężnej do własnego dysponowania przez dzieci do 5 roku życia ustala dyrektor placówki opiekuńczo - wychowawczej. Przepis stanowi, że nie może to być kwota niższa niż 1% i nie wyższa niż 8% kwoty odpowiadającej kwocie, o której mowa w art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, tj. adekwatnie 10 zł i 80 zł. Z analizy dokumentu Regulaminu przyznawania kieszonkowego w Placówce Nr 2 w Gorzowie Wlkp., nie wynika jakie są to kwoty. Z dalszej analizy dokumentu w/w Regulaminu wynika, że w pkt 9 i 10 jest zapis cyt: "Wysokość przyznawanego kieszonkowego uzależniona jest od: wieku dziecka, celu i sposobu wydatkowania kieszonkowego, postawy w placówce (zaangażowanie w życie placówki, postawa wobec innych wychowanków pracowników oraz przestrzeganie regulaminu), postawy wobec obowiązku szkolnego (frekwencja, oceny i zachowanie w szkole), indywidualnych potrzeb dziecka mających na celu rozwijanie jego uzdolnień i zainteresowań, używania przemocy psychicznej lub fizycznej w stosunku do wychowanków, faktu czy był zagrożeniem w stosunku do innych wychowanków lub opiekunów, dokonywania prób organizowania buntów i ucieczek oraz stwarzania

zagrożenia dla własnego zdrowia, realizowania obowiązku szkolnego (ucieczki, wagary), dokonania kradzieży na zewnątrz, mienia Placówki, innych wychowanków, przeznaczania kieszonkowego na zakup papierosów, alkoholu lub innych środków odurzających, umyślnego dokonania zniszczeń i szkód w placówce - otrzymuje kieszonkowe w wysokości najniższej tj. 1 % kwoty, o której mowa w art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy”. Dokument został podpisany przez wychowanków placówki. Podczas analizy dokumentacji, tj. list kieszonkowego wychowanków za okres objęty kontrolą kontrolujący stwierdzili, że w n/w miesiącach były wpisane w rubrykach wychowanków kwoty „00 zł” z potwierdzeniem pisemnym tego wychowanka oraz w rubryce cyt: ”uwagi” zapisano powód nie przyznania dla dziecka kieszonkowego. Analizując listy kieszonkowego za rok 2017 wynika, że w 24 przypadkach wychowanków nie zostało wypłacone kieszonkowe z czego:

- w 13 przypadkach w uwagach za powód nie otrzymania kieszonkowego zapisano m.in.: złe oceny i zachowanie, oddalenie się z placówki, wagary, palenie papierosów, nie poprawienie ocen i zachowania w szkole, dewastacja pokoju, spożywanie alkoholu;
- w 11 przypadkach kieszonkowe nie zostało wypłacone z powodu przebywania wychowanka na ucieczce.

W toku kontroli ustalono, że pozostali wychowankowie otrzymywali kieszonkowe wypłacane w różnych kwotach od 10 zł do 60 zł.

Analizując listy kieszonkowego za kontrolowany rok 2018 zespół kontrolny stwierdził, że w tym okresie w 11 przypadkach nie zostało wypłacone kieszonkowe.

(Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U.2019.1429 t.j. z dnia 2019.07.31).*

Z dalszej analizy badanej dokumentacji list kieszonkowego stwierdzono, że pozostali wychowankowie Placówki otrzymywali kieszonkowe wypłacane w różnych kwotach od 10 zł do 60 zł.

Zasady wypłacania kieszonkowego zostały określone w Regulaminie wychowanka Placówki Opiekuńczo - Wychowawczej Nr 2 w Gorzowie Wlkp., w którym w prawach wychowankach w pkt 12 zapisano cyt: ”wychowanek ma prawo do kieszonkowego przyznanego zgodnie z Regulaminem Przyznawania Kieszonkowego”. W dalszej części regulaminu w rubryce „Kary” zapisano, że za złe zachowanie i nie przestrzeganie regulaminu wychowanek będzie ukarany m.in.: zawieszeniem kieszonkowego w całości lub części (myślnik 5). Nie zawarto i nie określono w tym dokumencie wysokości stawek kwot kieszonkowego za np. osiągnięcia oraz wysokości najniższej kwoty wypłaty kieszonkowego w przypadku naruszenia regulaminu, tj.: za złe zachowanie i nie przestrzeganie regulaminu. Z dalszej analizy dokumentacji wynika, że wypłata

kieszonkowego odbywa się do 10 dnia każdego miesiąca, odbiór kieszonkowego dzieci potwierdzają własnym podpisem.

Wychowankowie podczas rozmowy z kontrolującymi potwierdzili fakt otrzymywanego kieszonkowego w różnych kwotach i 6 ankietowanych wychowanków udzieliło odpowiedzi m.in.: cyt: 1 dziecko - "otrzymuje miesięcznie ok. 45-50 zł i najczęściej wydaje na słodycze"; 2 dziecko - „jak jestem grzeczna to mogę dostać 45 - 50 zł i najczęściej kupuje za te pieniądze doładowanie do telefonu lub słodycze, słonecznik”; 2 ankietowanych dzieci udzieliło odpowiedzi: „otrzymuje ok. 45 -50 zł” - dzieci nie podały na co wydatkują te środki; 1 dziecko - „otrzymuje 35 zł” - nie podało celu wydatkowania. W przypadku 2 ankietowanych dzieci (rodzeństwo) nie uzyskano informacji z faktu krótkiego pobytu dzieci w placówce (kilka dni).

Z dokumentacji badanych wychowanków udostępnionych do kontroli oraz przedstawionych list wypłat kieszonkowego za okres objęty kontrolą stwierdza się, że nie wszyscy wychowankowie w badanym okresie otrzymali wypłaty kieszonkowego, co jest niezgodne z literą prawa. Natomiast dokumentacja regulaminu wychowanka oraz regulaminu przyznawania kieszonkowego nie zawiera i nie określa wysokości stawek kwot kieszonkowego od najniższej do najwyższej. W związku z powyższym nie ma możliwości stwierdzenia czy przyznane (lub też nie przyznane) i wypłacone kieszonkowe jest zgodne z dokumentacją. Wątpliwości kontrolujących budzi fakt karania dzieci całkowitym zawieszeniem kieszonkowego - w ocenie kontrolujących karanie dzieci całkowitym zawieszeniem kieszonkowego jest niewłaściwym środkiem wychowawczym. Dodatkowo, przepis stanowi, że kieszonkowe nie może być niższe niż 1% i nie wyższe niż 8% kwoty 1.000 zł (kwota wynika z art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej). Stwierdzono zasadność uregulowania w dokumentacji obu analizowanych regulaminów zmian w tej kwestii.

W powyższym zakresie stwierdzono istotne uchybienie polegające na:

- nieprawidłowości w opracowanych w/w regulaminach polegających na nie określeniu wysokości stawek kwot kieszonkowego oraz karania dzieci całkowitym zawieszeniem kieszonkowego niezgodnie z literą prawa.

Akta kontroli:39-40; 51-139

h) zapewnienie pomocy w nauce

Podczas przeprowadzania czynności kontrolnych Kierownik Placówki Nr 2 wyjaśniła, że odrabianie lekcji przez wszystkie dzieci przebiega na zasadzie tzw.: „odrabianki”, która jest czasowo wyznaczona od godz. 16.00 do 18.00 a w razie potrzeby i większej ilości zadań domowych do odrobienia czas zostaje wydłużony. Młodsze dzieci odrabiają lekcje pod nadzorem i kontrolą opiekuna, natomiast starsze dzieci lekcje odrabiają samodzielnie

Dzieci które uczestniczą w treningach sportowych w godzinach popołudniowych, lekcje odrabiają indywidualnie po powrocie z zajęć do placówki. W razie potrzeby zgłaszają się po pomoc do opiekunów, którzy dostosowują się do potrzeb wychowanków. Sytuacja szkolna dzieci jest na bieżąco monitorowana.

W rozmowie z kontrolującymi wszyscy wychowankowie podali, że lekcje odrabiają w obecności opiekunów i w razie potrzeby otrzymują od nich pomoc.

W powyższym zakresie nie stwierdzono uchybień.

Akta kontroli:45-46; 51-68

i) Zapewnienie uczestnictwa w zajęciach pozalekcyjnych, sportowych i rekreacyjnych

W trakcie prowadzenia czynności kontrolnych Kierownik placówki Nr 2 w wyjaśnieniach ustnych poinformowała, że dzieci mają możliwość uczestniczenia w zajęciach pozalekcyjnych wg swoich upodobań i potrzeb. (* *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U.2019.1429 t.j. z dnia 2019.07.31).*) Dzieci w rozmowie z kontrolującymi (wywiad kwestionariuszowy) w 100% potwierdziły powyższe informacje.

W powyższym zakresie nie stwierdzono uchybień.

Akta kontroli:41-42; 51-68

j) Urlopowanie dzieci na przepustki do domów rodzinnych

Z protokołu ustnych wyjaśnień Kierownika POW nr 2 z dnia 19.12.2018r. wynika, że dzieci przebywające w placówce na bieżąco utrzymują kontakty ze swoimi rodzinami (chyba że Sąd postanowi inaczej), co ma na celu podtrzymanie więzi rodzinnych. Ponadto Kierownik przekazała, że rodzice, opiekunowie muszą posiadać zgodę Sądu - jeżeli jest to przepustka kilkudniowa poza placówką. Natomiast jeżeli chodzi o przepustki kilkugodzinne, Dyrekcja w takich sytuacjach wydaje zgodę na piśmie i potwierdza własnoręcznym podpisem. W dalszych wyjaśnieniach Kierownik POW nr 2 przekazała, że w placówce prowadzi się dokument pisemnej zgody wyjść z placówki tzw.: „zobowiązania”, w której zapisuje się od kiedy do kiedy, przez kogo jest zabierane dziecko z placówki i pod jakim adresem będzie przebywać. W dolnej części druku zobowiązania znajduje się wykropkowane miejsce do zapisu danych osobowych osoby opiekującej się, adresu zamieszkania, nr seria dowodu osobistego - data wydania, adres dziecka podczas nieobecności w Placówce.

Analizując dokumentację 6 badanych wychowanków podczas kontroli za okres objęty kontrolą stwierdzono, że (* *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U.2019.1429 t.j. z dnia 2019.07.31).*) Analizując dokumentację 6 badanych wychowanków podczas kontroli za okres objęty kontrolą

stwierdzono, że badana dokumentacja zawierała w formularzach wychowanków korzystających z urlopowań i przepustek braki polegające na nie posiadaniu pisemnej akceptacji Dyrektora Centrum Opieki nad Dzieckiem i Rodziną, Kierownika POW Nr 2. Wątpliwości budzi fakt nie prowadzenia w Placówce POW Nr 2 rejestru odwiedzin, przepustek i urlopowań wychowanków, zawierającego potwierdzenia przejęcia opieki nad dzieckiem, spójnego z zapisanymi w formularzu zobowiązania opiekunów dzieci.

W powyższym zakresie stwierdzono uchybienia polegające na:

1. nie prowadzeniu rejestru odwiedzin, przepustek i urlopowań wychowanków, zawierającego potwierdzenia przejęcia opieki nad dzieckiem, spójnego z zapisanymi w formularzu zobowiązania opiekunów dzieci;
2. brakach kompletności w formularzach wychowanków korzystających z urlopowań i przepustek akceptacji pisemnej Dyrektora Centrum, Kierownika POW nr 2.

Akta kontroli:31-32; 51-68; 262-420

k) zapewnienie opłaty za pobyt w bursie

Zgodnie z ustnymi wyjaśnieniami Kierownik POW Nr 2 złożonymi w dniu przeprowadzania kontroli wynika, że 4 wychowanków w okresie objętym kontrolą realizowało obowiązek edukacyjny poza miejscem zamieszkania, tj: (* *Wylączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U.2019.1429 t.j. z dnia 2019.07.31).* W wyjaśnieniach ustnych z dnia 13 grudnia 2018r. Kierownik POW Nr 2 poinformowała, że dla wszystkich wychowanków przebywających na czas nauki poza placówką wszelkie koszty ich pobytu w internatach są na bieżąco regulowane, czynności te są prowadzone przez księgowość w Centrum Opieki nad Dzieckiem i Rodziną.

W powyższym zakresie nie stwierdzono uchybień.

Akta kontroli:47-48; 51-68

l) zapewnienie kosztów przejazdu do i z miejsca uzasadnionego pobytu poza placówką

Zgodnie z ustnymi wyjaśnieniami Kierownika POW Nr 2 złożonymi w dniu przeprowadzania kontroli wynika, że 3 starszych wychowanków (* *Wylączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U.2019.1429 t.j. z dnia 2019.07.31).*

W powyższym zakresie nie stwierdzono uchybień.

Akta kontroli:47-48; 51-68

3. Standardy bytowe zapewniane przez placówkę, określone w § 18 ust. 3 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej

Na podstawie analizy dokumentów oraz przeprowadzonych w dniu 13 grudnia 2018r. oględzin obiektu, mieszczącego się pod adresem: ul. Kazimierza Wielkiego 42 w Gorzowie Wlkp., w którym placówka prowadzi działalność stwierdzono, że placówka mieści się na parterze wolnostojącego budynku. Na przestronnym parterze znajdują się; duża jadalnia (wyposażona w dwa duże stoły oraz odpowiednią liczbę krzeseł, telewizor), aneks kuchenny (wyposażony w podstawowy sprzęt gospodarstwa domowego AGD), świetlica dla wychowanków (stół, telewizor, komputer, wersalka, szafki oraz tapczan również miejsce do odrabiania lekcji, miejsce do zabawy). Na parterze budynku znajdują się również pokoje wychowanków tj;

- w pokoju numer 28 - trzyosobowy, zajmują go dziewczynki 13,14,16 lat, wyposażony jest w osobne łóżka, dwa duże stoły biurko i 2 duże szafy;
- w pokoju numer 34 - trzyosobowy zajmuje go 1 chłopiec w wieku 12 lat, wyposażony jest w osobne łóżka, 2 szafy, pułki na książki oraz biurko;
- w pokoju numer 27 - trzyosobowy, zajmują go 2 dziewczynki 10,13 lat, wyposażony jest w 2 duże szafy, 2 biurka, szafki i półki;
- pokój numer 35 - trzyosobowy, zajmują go 3 wychowankowie 16,17, 17 lat, wyposażony jest w osobne łóżka, dwa duże stoły, biurko i 2 duże szafy;
- pokój numer 37 - dwuosobowy, zajmuje do 1 wychowanek, wyposażony w 2 łóżka, 1 szafę, stół oraz półki;
- przy dyżurce wychowawców znajduje się jeszcze jeden pokój w którym mieszka 1 wychowanek, wyposażony jest w łóżko, stolik i szafę;
- znajduje się łazienka chłopców (prysznic, wc, umywalka);
- znajduje się łazienka dziewcząt (prysznic, wc, umywalka);
- oraz toaleta wychowawców;

Poza tym w budynku znajduje się duży przedpokój (miejsce na buty, wieszaki na odzież wierzchnią). W części piwnicznej budynku znajduje się magazyn żywnościowy oraz magazyn na środki chemiczne i odzieżowe. Pokoje wyposażone są zgodnie z potrzebami dzieci - mają w nich odpowiednie miejsce do nauki i wypoczynku. Pokoje mieszkalne są nie większe niż 5-osobowe, właściwie oświetlone, o powierzchni zapewniającej przechowywanie rzeczy osobistych i swobodne korzystanie z wyposażenia. Toalety, umożliwiają korzystanie z nich w sposób zapewniający intymność i zgodność z zasadami higieny. Posiłki są przygotowywane w kuchni, która wyposażona jest w podstawowe sprzęty gospodarstwa domowego AGD. Kuchnia jest także miejscem przygotowywania posiłków, które zapewnia odpowiednie warunki do przechowywania i obróbki żywności. Produkty żywnościowe są

także przechowywane w magazynie żywnościowym. Na podstawie oględzin obiektu stwierdza się, że w placówce jest wspólna przestrzeń mieszkalna, w której można spożywać posiłki stanowiąca miejsce do spotkań i wypoczynku. W czasie oględzin uznano, że standardy bytowe zapewniane wychowankom przez placówkę są zgodne z § 18 ust.3 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Wychowankowie podczas rozmowy z kontrolującymi nie zgłaszali uwag odnośnie warunków mieszkalnych i wyposażenia pokoi w placówce. Podają że, posiadają odpowiednie miejsca do nauki i wypoczynku.

W powyższym zakresie nie stwierdzono uchybień.

Akta kontroli:28-30

4. Ocena adekwatności działań terapeutycznych i wychowawczych do potrzeb wychowanków na podstawie diagnoz psychofizycznych, kart pobytu i planów pomocy

Diagnozy psychofizyczne - Z analizy dokumentacji wybranych losowo wychowanków wynika, że nie wszystkie badane dzieci posiadają w dokumentacji opracowane diagnozy psychofizyczne. Przepisy § 14 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej stanowią, że diagnoza powinna być sporządzona niezwłocznie po przyjęciu dziecka do placówki. W toku kontroli sprawdzono również terminowość i kompletność diagnoz. Jak wskazuje dokumentacja badanych dzieci diagnozy psychofizyczne dla dzieci (* Wylączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U.2019.1429 t.j. z dnia 2019.07.31). W toku kontroli oceniono również kompletność diagnoz wychowanków, tj; obecność elementów: mocnych stron dziecka, potrzeb w zakresie opiekuńczym, rozwojowym, emocjonalnym oraz społecznym; przyczyn kryzysu w rodzinie oraz wpływ tego kryzysu na rozwój dziecka; realizacji z najbliższym otoczeniem oraz osobami ważnymi dla rozwoju dziecka. (* Wylączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U.2019.1429 t.j. z dnia 2019.07.31). Kontrolujący stwierdzili, że analizowane przez nich diagnozy psychofizyczne wychowanków placówki opiekuńczo-wychowawczej zawierają następujące obszary: dane osobowe dziecka, sferę poznawczą, emocjonalną, osobowościową, społeczną, mocne strony dziecka, potrzeby w zakresie; (opiekuńczym, rozwojowym, emocjonalnym, społecznym) sytuacja rodzinna-przyczyny kryzysu w rodzinie, relacje dziecka z najbliższym otoczeniem oraz osobami ważnymi, wskazania do dalszej pracy z dzieckiem (praca psychologiczna, praca pedagogiczna), przygotowanie do usamodzielnienia. Jak wynika z oceny kontrolujących, sformułowania były wyczerpujące. W dokumentacji wychowanków stwierdzono, że wychowankowie (* Wylączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U.2019.1429 t.j. z dnia 2019.07.31).

Zapisy w dokumentacji wskazują, że w placówce właściwie rozpoznano potrzeby dziecka i podjęto potrzebne działania, realizowane przez zespół doświadczonych specjalistów.

W badanym obszarze stwierdzono istotne uchybienia w zakresie:

- (* Wylączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U.2019.1429 t.j. z dnia 2019.07.31).

Akta kontroli:423-947

Karty pobytu

Z kart pobytu badanych wychowanków wynika, że są one aktualizowane co miesiąc i zawierają zapisy dotyczące funkcjonowania wychowanków zgodnie z obszarami i wymogami § 17 ust. 2 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Z analizy wynika, że ujęte są informacje dotyczące; imię i nazwisko wychowanka, data przyjęcia do placówki, miesiąc, obszar oceny, ocena danego obszaru w formie opisowej tj; relacje dziecka z rodzicami, relacje dziecka z rodziną i osobami bliskimi, nauka szkolna dziecka, funkcjonowanie społeczne dziecka w placówce, kontakty ze szkołą, funkcjonowanie społeczne dziecka poza placówką, samodzielność, umiejętność samoobsługi, funkcjonowanie emocjonalne, stan zdrowia dziecka, wizyty u lekarza, przyjmowane leki, szczególne potrzeby dziecka, znaczące dla dziecka wydarzenia, współpraca placówki z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, w tym z asystentem rodziny oraz komentarze. Zapisy w karcie świadczą o stałym kontakcie opiekunów z wychowankami przebywającymi w placówce. Z analizy dokumentacji wynika, że w kartach pobytu widnieją zapisy dotyczące uczestnictwa wychowanków (* Wylączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U.2019.1429 t.j. z dnia 2019.07.31)). Zdaniem kontrolujących wpisy są zbyt ogólne. Poza tym w kartach pobytu znajdują się nieopisane obszary tj. relacji dziecka z rodziną i osobami bliskimi, kontakty ze szkołą, (samodzielność, umiejętność samoobsługi), znaczące dla dziecka wydarzenia, współpracy placówki z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, w tym z asystentem rodziny, szczególne potrzeby dziecka, funkcjonowanie społeczne dziecka poza placówką. Kontrolujący sugerują aby na bieżąco uzupełniać wszystkie obszary związane z pobytom wychowanka w placówce oraz dokumentować informacje o dziecku w sposób wyczerpujący. Zwrócono również uwagę na mało czytelne pismo.

W powyższym zakresie nie stwierdzono uchybień.

Akta kontroli:423-947

Plany pomocy dziecku

Zgodnie z § 15 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka, we współpracy z asystentem rodziny prowadzącym pracę z rodziną dziecka, opracowuje plan pomocy dziecku.

W toku kontroli kontrolujący dokonali analizy dokumentacji opracowanych planów pomocy dla 6 wychowanków (* *Wylączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U.2019.1429 t.j. z dnia 2019.07.31).*) Z której wynika, że wszystkie badane dzieci posiadają w dokumentacji opracowane plany pomocy dziecku oraz sporządzone modyfikacje planów. Analiza jakościowa badanych planów pomocy dziecku pozwala stwierdzić, że dokumenty konstruowano w podobny sposób tj; cel pracy z dzieckiem, cele długoterminowe, cele krótkoterminowe, potrzeby opiekuńcze w tym: (zdrowotne, poczucie bezpieczeństwa, materialne i bytowe, potrzeby rozwojowe i kompensacyjne w tym; (edukacyjne i intelektualne, umacnianie poczucia własnej wartości, emocjonalne), kształtowanie relacji społecznych z rówieśnikami i dorosłymi, podtrzymywanie więzi z rodziną naturalną. Kontrolujący stwierdzili jednak, że nie wszystkie plany pomocy dziecku zawierają cele długoterminowe oraz krótkoterminowe, co jest niezgodne z § 15 ust 3 pkt 1 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Analiza dokumentacji wykazała, że wychowanek (* *Wylączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U.2019.1429 t.j. z dnia 2019.07.31).*) W toku analizy stwierdzono, że konstrukcja planów nie jest zgodna z § 15 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Plany pomocy dziecku powinny być oparte na podstawie diagnozy psychofizycznej, dlatego też trudno odnieść się do wychowanków (* *Wylączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U.2019.1429 t.j. z dnia 2019.07.31).*) Plany powinny być opracowane również na podstawie dokumentacji dotyczącej dziecka i analizy procesu zmian rozwoju psychicznego i fizycznego dziecka w czasie jego pobytu w placówce oraz potrzeb dziecka w sferze opiekuńczej, rozwojowej, emocjonalnej, więzi z rodziną, relacji społecznych i funkcjonowania w grupie i w środowisku rówieśniczym i szkolnym oraz analizy środowiska z którego dziecko pochodzi, rozwoju edukacyjnego dziecka, wpływu sytuacji kryzysowej w rodzinie na rozwój dziecka i jego funkcjonowanie w placówce opiekuńczo - wychowawczej, a także poza placówką.

W realizacji zadania stwierdzono istotne uchybienie pod względem konstruowania i modyfikowania planu pomocy dziecku zgodnie z § 15 ust.1 pkt 3 rozporządzenia z dnia 22 grudnia 2011r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej

WNIOSKI:

Nie stwierdzono uchybień w zakresie:

1. Zapewnienia dzieciom dostępu do następujących usług, zgodnie z § 18 ust. 1 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej:
 - a. wyżywienia dostosowanego do potrzeb oraz dostęp do produktów żywnościowych;
 - b. dostępu do opieki zdrowotnej;
 - c. zaopatrzenia w produkty lecznicze;
 - d. dostępu do nauki, zajęć wychowawczych i terapeutycznych;
 - e. wyposażenia w odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku.
 - f. wyposażenia w podręczniki, pomoce i przybory szkolne;
 - g. pomocy w nauce;
 - h. uczestnictwa w zajęciach pozalekcyjnych, sportowych i rekreacyjnych;
 - i. opłaty za pobyt w bursie;
 - j. kosztów przejazdu do i z miejsca uzasadnionego pobytu poza placówką.
2. Zapewnienia standardów bytowych zgodnie z § 18 ust. 3 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
3. Prowadzenia w placówce opiekuńczo-wychowawczej kart pobytu.

W badanym zakresie stwierdzono istotne uchybienia pod względem:

1. Stosowania kar w postaci odmowy przyznania kieszonkowego oraz nieprawidłowości w regulaminie kieszonkowego.
2. Odstąpienia od sporządzenia diagnoz psychofizycznych, określonych z § 14 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej dla 2 wychowanków.
3. Nieprawidłowego konstruowania i modyfikowania planu pomocy dziecku, zgodnie z § 15 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W badanym zakresie stwierdzono uchybienia pod względem:

1. Nie prowadzenia rejestru odwiedzin, przepustek i urlopowań wychowanków, zawierającego potwierdzenia przejęcia opieki nad dzieckiem, spójnego z zapisanymi w formularzu zobowiązania opiekunów dzieci;
2. Brakach kompletności w formularzach wychowanków korzystających z urlopowań i przepustek akceptacji pisemnej Dyrektora Centrum, Kierownika POW nr 2.

Za powstałe uchybienia odpowiedzialność ponosi Dyrektor jednostki.

Zalecenia pokontrolne:

Mając na uwadze stwierdzone uchybienia, na podstawie art.197d cytowanej ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 13.2 rozporządzenia w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzenia kontroli **zalecam:**

1. Nie stosowanie karania dzieci całkowitym zawieszeniem kieszonkowego oraz dostosowanie zapisów w regulaminie wychowanka oraz regulaminie kieszonkowego do tych wymogów.
2. Sporządzenie diagnoz psychofizycznych dla wszystkich wychowanków, zgodnie z § 14 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
3. Konstruowanie i modyfikowanie planów pomocy dziecku zgodnie z § 15 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia w sprawie w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
4. Prowadzenie rejestru odwiedzin, urlopowań i przepustek wychowanków, zawierającego potwierdzenie przejęcia opieki nad dzieckiem spójnego z zapisami w formularzu zobowiązania opiekunów dzieci.
5. Akceptowanie urlopowań i przepustek wychowanków w postaci podpisu Dyrektora Centrum, Kierownika POW nr 2 w stosownych formularzach.

Pouczenie

Zgodnie z art. 197d cytowanej ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, jednostka kontrolowana może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich zastrzeżenia.

Jednostka kontrolowana jest zobowiązana w terminie 30 dni od otrzymania zaleceń pokontrolnych do poinformowania wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w 2 jednobrzmiących egzemplarzach, z których:

- egzemplarz nr 1 przekazano Kierownikowi jednostki kontrolowanej;
- egzemplarz nr 2 wraz z aktami kontroli pozostawiono w aktach Wydziału Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wlkp.

Kontrolujący:

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Polityki Społecznej

Magdalena Dziadas

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Polityki Społecznej

Sylwia Czujko - Bury

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Grażyna Jelska

Dyrektor

Wydziału Polityki Społecznej